

neměla být rozvřována při vyměření poplatku z disoluční smlouvy na jednotlivé skupiny společenského jmění, ježto částkou tou se honorují nematerielní práva, v bilanci nezahrnutá, jako předčasné rozvázání smlouvy, byl úřad povinen k námitce té zaujati stanovisko, případně věc za účasti strany vyšetřiti.

(Nález z 30. září 1927 č. 18.868.)

3844.

Poplatek z uznání dluhu. Převezme-li postoupený dlužník v postupní listině závazek, v původní listině o tomto dlužním poměru neobsažený, že ponese ze svého útraty spojené s kvitováním, postupem a pod. postoupené pohledávky, podléhá prohlášení jeho podle § 35, I. věty popl. zák. poplatku uznání dluhu.

(Nález z 5. října 1927 č. 13.180/26.)

3884.

Poplatek z uznání dluhu: Prohlášení postoupeného dlužníka v postupní listině, znamenající zvýšení úrokové dotyčné pohledávky, podléhá jako uznání dluhu poplatku dle saz. pol. 19/101 A n. popl. zák., když postupní listina, kterou bylo osvědčeno založení této pohledávky pro postupujícího věřitele, nebyla podrobena stupnicovému poplatku, byvši od poplatku osvobozena z důvodu konverse dle § 2 zákona č. 49/1907.

(Nález z 21. října 1927 č. 21.667.)

3895.

Daň dědická: Daň z příjmu, předepsaná ve smyslu § 157 zák. o daních osob, přednoství domácnosti též z příjmu příslušníka domácnosti, není při vyměření dávek pozůstalostních z pozůstalosti příslušníka domácnosti odpočítatelnou položkou co do částky, která poměrně vypadá na příjem zůstavitelů.

(Nález z 27. října 1927 č. 21.955.)

3896.

Daň dědická: Žádost za snížení dědické daně dle § 25 zák. č. 337/1921 musí být podána nejdéle do 3 měsíců po doručení platebního rozkazu, nikoli po jeho pravoplatnosti; žádost může být vznesena i protokolárně u úřadu, ale musí být opatřena příslušnými doklady o výměře dávky z majetku, nestačí však pouhý projev úmyslu strany u úřadu, že podá žádost o výbodu.

(Nález z 27. října 1927 č. 21.956.)

3961.

Poplatek nemovitostí: I. Platností tržové smlouvy není na závaží, není-li prodávající vlastníkem prodané nemovitosti. II. Písemné smlouvy jest třeba ke knihovnímu převodu, nikoli však k uskutečnění smlouvy samé o převodu nemovitosti, poplatném dle § 1 A č. 1 popl. zák.

(Nález z 29. listopadu 1927 č. 22.807.)

3972.

Poplatek listinný (z pachtovní smlouvy): I když v pachtovní smlouvě ohledně hostince jest uvedeno, jaké ceny mají platiti pachtýři propachtujícímu pivovaru za odebírané pivo, váže ustanovení na pachtýře jen pro případy skutečného odběru piva, nezavazuje však je skutečné pivo také vůbec odebírat, když dle smlouvy pachtýři při čepování jiného piva v pachtovaném hostinci jen zaplatí určitou konvenční pokutu za každý hektolitr.

(Nález z 2. prosince 1927 č. 25.272.)

4009.

Poplatek nemovitostí: Listina o převodu cizozemských realit v tuzemsku podepsaná jen jednou smluvní stranou (a pak teprve do ciziny k podpisu straně druhé zaslaná), není ještě právní listinou ve smyslu § 1 A, 3 popl. zák.

(Nález z 23. prosince 1927 č. 27.178.)

4039.

Poplatek nemovitostí: Vyhradil-li si prodávatel rybníka ryby, nalézající se v době převodu v rybníku, jest toto právo, vyhrazené ve smlouvě prodávajícímu, svojí podstatou vedlejším plněním, jehož hodnota má býti dle pozn. I k saz. pol. 95/65 popl. zák. přičtena ke kupní ceně, a je proto úřad oprávněn vyzvati stranu, aby předložila pomůcky za účelem zjištění ceny tohoto plnění.

(Nález ze 17. ledna 1928 č. 739/27.)

4042.

Poplatek ze smlouvy disoluční: I. Pro posouzení, zda při rozdělení společného jmění jednotlivý podílník nabývá právě jen tolik či více, než odpovídá hodnotě jeho podílu na společném jmění (§ 8 zák. č. 74/1901), dlužno za platnosti zákona č. 31/1920 přihlížeti k hodnotě podílu dotyčného společníka na souhrnu majetkových objektů, tvořících společné jmění, bez ohledu na to, zda, po případě do jaké míry hodnota tohoto společného jmění jest vyčerpána pasivou na něm vázajícími. II. Poplatnou úplatou vystoupilého společníka tvoří nejen vyplacená mu v penězích hodnota jako podílu, nýbrž i polovice dluhu, která připadla na polovici majetku, patřící tomuto společníku, a kterou převzal k placení zbylý jediný majitel firmy.

(Nález ze 17. ledna 1928 č. 713.)

4043.

Poplatky soudní (ze smíru). Poplatek z uznání dluhu: Uznání dluhu v soudním smíru podléhá vedle poplatku ze smíru jako soudního úkonu -- stupnicovému poplatku, nebylo-li prokázáno, že předešlo právní jednání, z něhož dluh vznikl, bylo podrobeno poplatku.

(Nález ze 17. ledna 1929 č. 714.)

4069.

Daň z obohacení (darování): Odbytné, které poskytuje otec dětem z titulu jejich nároku na výživu, výchovu a zaopatření, nepodléhá poplatku podle § 31 čís. 1. čís. nař. 278/1915 ř. z.

(Nález z 26. ledna 1928 č. 1132.)

4071.

Daň darovací: Zánikem služebnosti bytu a výměnku, jež si vyhradil při částečně bezúplatném převodu nemovitosti postupující na své doživotí, vzniká pro nastupujícího dle § 21 čís. nař. č. 278/1915 povinnost zaplatiti daň z obohacení z hodnoty takto zaniklého opětního se plnění.

(Nález z 26. ledna 1928 č. 1392.)

4072.

Daň dědická: Průkaz o pohledávce dcery proti pozůstalosti otcově věna, jež jí otec zřídil a ponechal si ve své držbě a správě, nevyžaduje notářského spisu, nýbrž může býti podán i jinou listinou, skutečnost tu osvědčující, pokud jest kvantifikována podle § 21 a násl. mín. nař. č. 397/1915.

(Nález z 26. ledna 1928 č. 1393.)

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Společenstvo peněžní nemůže pozměnit své stanovy tak, že by dle doslovu mohlo pak poskytovat zápůjčky i nečlenům a mohlo zcela volně obstarávat bankovní obchody všeho druhu.

Určují-li stanovy společenstva, že se valné schůze svolávají a oznámení společenstva vyhláší novými, musí býti ve stanovách určen zároveň i příslušný list, aby bylo vyhověno šu 5 č. 8 a 11 zákona č. 70/1873 ř. z.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 3. listopadu 1928 R I 749/28, Krajský soud v Litoměřicích Firm 3093/28.)

Lidová banka, společnost s ruč. obmezeným v D., oznámila rejstříkovému soudu změnu stanov svých k zápisu do rejstříku v tom směru, že se usnesla na valné schůzi, aby § 2 stanov jejích měl toto znění: «Společenstvo bude k podpoře výdělku a hospodaření svých členů přijímati vklady a poskytovat zápůjčky, jakož i obstarávat bankovní obchody všeho druhu» a dále §§ 28 a 44 stanov znění, že svolání valné hromady, jakož i vyhlásky společenstva budou uveřejňovány v některém denním časopise, který stanoví výbor.»

Rejstříkový soud vrátil opověď k opravě v tom směru, aby znění šu 2 stanov bylo stylisováno tak, že obchodování obmezuje se na členy společenstva, ježto je znění tuze všeobecné, kteréž by umožňovalo neobmezené obchodování i s nečleny a dále aby stanoven byl hned určitý publikační orgán společenstva k vyhlásování jeho publikací a svolávání valných schůzí.

Soud stolice druhé rekursu nevyhověl.

Také nejvyšší soud dovolací stížnosti odepřel úspěch. Odůvodnění: Nižší soudy správně seznaly, že § 2 stanov o předně-

tu podniku má znění tak povšechné, že by umožňovalo neomezené obchodování i s nečleny, což by bylo v rozporu s právní povahou společenstva ve smyslu §u 1 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. Funkkuje-li stěžující si družstvo na úvod stylisace § 2 stanov, dle něhož je účelem družstva „podpora výdělků a hospodaření členů“ a dovozuje-li ze slov těch, že je přípustným další dodatek, přehlíží, že právě tento dodatek svým zněním se nekryje se zásadou vyslovenou v oněch prvních slovech a připouští výklad co nejšířší, tedy i v rozporu s obecnou zásadou, dle níž činnost družstva má být v podstatě omezena jen na členy.

V též smyslu rozhodl nejvyšší soud opětovně (srovn. č. 1756, 4273, 4985 a 6387 sb. nejv. s.) a nemá důvodu se odchýlit.

Doslov nového §u 2 stanov jest však závažný i potom, pokud dle něho činnost družstva má záležeti také v provozu bankovních obchodů jakéhokoli druhu, což vůbec přesahuje svépomocný účel družstevní činnosti, i kdyby byla výslovně omezena jen na vlastní členy. (Srovn. rozl. č. 6771 sb. n. s.)

Pokud pak jde o pojmenování časopisu, v němž má být ohlášeno svolání valné hromady (§ 28) a mají být uveřejněny vyhlášky družstva (§ 44 stanov), jest rovněž přisvědčiti názoru nižších soudů, že časopis tento nutno vyznačiti již ve stanovách, neboť právní zákon v § 5 č. 8 a 11, že ve společenstevní smlouvě musí být také vyjádřeno, jak se mají členové společenstva svolávat, pokud se týče, jakým způsobem vyhláší společenstvo svá oznámení, nelze tomu rozuměti jinak, než že stanovcy musí způsob svolání členů a vyhlášek určit zcela přesně a konečně a že nelze jimi vyhraditi představenstvu, aby dodatečně samo určilo příslušný list. Napadené usnesení je tudíž správné.

Má-li rejstříkový soud pochybnost o zdejší státní příslušnosti žadatele, neházejícího se o zápis své firmy do obchodního rejstříku, jest oprávněn požadovati od něho, aby zdejší státní příslušnost vykázal způsobem dle ministerské vyhlášky č. 225/1926 sb. z. a n. a výnosu min. spravedlnosti z 28. prosince 1926 č. 54907/1926, po případě, je-li cizozemec, aby vykázal recipienci svého státu.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 3. listopadu 1928 R I 796/28, Krajský soud v Litoměřicích Fm 3637/28.)

Rejstříkový soud vrátil žadateli kupci ohlášku jeho firmy k zápisu do obchodního rejstříku, aby vykázal způsobem dle min. vyhlášky č. 225/1926 sb. z. a n. a výn. min. spravedlnosti ze dne 28. prosince 1926 č. 54907/1926 sděl. 2 věstníku min. spravedlnosti 1927 (státní občanství žadatele a je-li cizozemec, vykázati úředním potvrzením min. spravedlnosti recipienci (§ 33 obč. z.).

Rekursu proti usnesení tomu soud stolice II. nevyhověl.

Také nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl. Odůvodnění: Nejvyšší soud prozkoumaj spisy, neshlédal, že by napadené usnesení rekursního soudu bylo ve zřejmém rozporu se zákonem neb se spisy, anebo že by bylo stíženo zmátceností. Nepřítu tedy podmínky § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. a nemohlo být dovolací stížností vyloučeno.

Vzhledem k vývodům této stížnosti dlužno dodatí to: Měl-li rejstříkový soud pochybnosti, zda jest navrhovatel československým státním příslušníkem, byl oprávněn vyzvati opovídatel, aby tuto příslušnost prokázal, pokud se týče, nemohl-li by tak učiniti, jsa cizincem, aby vykázal vzájemnost. To plyne již z předpisu § 33 obč. z. a čl. 1. obch. zák.

Kupec plného práva jest dle sl. 19 obch. z. ovšem také povinen, aby svoji firmu opověděl k zápisu do obchodního rejstříku. Musí tak učiniti i cizinec, provozuje-li v tuzemsku po živnostensku obchody ve větším rozsahu (§ 7 uvoz. zák. k obch. zák. dle úpravy zákonem z 30. června 1921 č. 260 sb. z. a n.). Při tom jest lhotejno, zda byl živnostenským úřadem k provozu své obchodní živnosti připuštěn po průkazu vzájemnosti ve smyslu § 8 odst. 1 živn. řádu, či výjimečně zemským politickým úřadem bez průkazu vzájemnosti (§ 8 č. 2 živn. řádu), neboť podmínky zápisu do obchodního rejstříku posuzuje rejstříkový soud zcela samostatně (čl. 11 obch. zák.).

U kupce cizozemce jest však další podmínkou zápisu do obchodního rejstříku také průkaz vzájemnosti ve smyslu (§ 33 obč. z. a čl. 1 obch. z. Žádá-li tedy rejstříkový soud tento výkaz, jest se tomu podrobiti bezpodmínečně pod následky čl. 26

obch. zák. a § 12 uvoz. zák. k obch. zák. Nebyla-li by vzájemnost prokázána, nedojde ovšem k zápisu do obchodního rejstříku. —r.

Družstevní firma může ve znění své, které musí vzato býti z předmětu podniku (§ 4 zákona z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z.), pojmouti i ještě také dodatek k bližšímu označení podniku sloužící, jakýmž může býti i vyjmenované jméno, pokud má jen vztah jakýsi k předmětu podniku a neuvádí veřejnost v omyl.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 5. prosince 1928 R I 820/28 Krajský soud v Litoměřicích Fm 3592/28.)

Nákupní společenstvo kupců opovědělo se k zápisu do obchodního rejstříku jako „Gedeka Einkaufsgenossenschaft deutscher Kaufleute von Bodenbach und Umgebung, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung“.

První soud vrátil přihlášku, aby ze znění firmy bylo vyloučeno slovo „Gedeka“, jelikož znění firmy má býti dle § 4 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. odvozeno z předmětu podniku a volené slovo „Gedeka“ nemá v předmětu podniku žádné opory.

Soud rekursní stížnosti nevyhověl.

Nejvyšší soud zrušil obě usnesení nižších soudů a nařídil soudy rejstříkovému, aby o opovědi zeovu rozhodl.

Odůvodnění: Jest pravda, že družstevní firma musí býti dle § 4 zákona ze dne 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. vzata z předmětu podniku. Takovouto firmou jest i firma stěžovatelůna „Einkaufsgenossenschaft deutscher Kaufleute von Bodenbach und Umgebung, reg. Genossenschaft mit beschr. Haftung“, neboť jest v ní vyznačen určitý typ družstva, totiž družstvo nákupní.

Dle obecných zásad (čl. 16 odst. 2 obch. zák.) jest však přípustno, aby i při společenstvech byl do firmy pojat dodatek sloužící k bližšímu označení podniku. Takovým dodatkem mohou býti po případě i jména bájeslovná neb fantastická, pokud mají jakýsi vztah k předmětu podniku a není obavy, že by jimi byla veřejnost uváděna v omyl.

Slovo „Gedeka“ jest složeno z počátečních písmen jednotlivých slov hlavní součástky firmy, jest to slovo do jisté míry fantastické, ale přece vytvořené tak, že chová v sobě prvky hlavní součástky firmy, jsouc vlastně její zkratkou, tedy nepochybně v úzkém k ní vztahu.

Není tudíž zákonného důvodu, aby pojetí tohoto dodatku do firmy bylo odpiráno, opáčné stanovisko nižších soudů jest ve zřejmém rozporu se zákonem, dovolací stížnost jest v § 16 cís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. odůvodněna a bylo rozhodnuto, jak se stalo. —r.

Předpis §u 76 zákona ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. dle něhož ke smluvnímu převodu závodního podílu na společnosti s ručením omezeným se společníka na určitou osobu třetí jest potřebí formy notářského spisu, jest dán výhradně jen v zájmu společnosti samé. Ujednaly-li tedy strany ve skutečnosti jinou úplatu za postupten, než jakou jen na oko pojaly do notářského spisu, platí tato skutečně umluvená cena dle § 916 druhá věta obč. zák., poněvadž plnění této úplaty týká se jen samotných stran a nikoli společnosti.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze 16. listopadu 1928 Ro I 429/28, Krajský soud v Jičíně CK III 31/27.)

Žalobce převedl svůj společenský podíl na společnosti s ručením omezeným žalované notářským spísem, jak předepsáno k platnosti převodu §em 76 zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. Ústně ujednáno bylo mezi stranami, že obdrží za to polovinu čistého jmění společnosti, a to, pokud lze předměty dělit, in natura, jinak ve vyúčtovaných penězích. Do notářského spisu byla však pojata jako postupní cena 70.000 Kč pouze na oko, a to jednak prý proto, že nebylo lze vzhledem na předpisy zákona o společnostech s ruč. ob. uvésti tam jako postupní cenu rozdělení majetku a jednak také, aby uspořeny byly poplatky, a proto udána byla cena nižší. Obdržev od žalované v notářském spise uvedenou částku, dožaduje se na ní žalobce další částky 52.900 Kč, tvrdě, že skutečná hodnota postupného podílu o tuto požadovanou další částku obnos v notářském spise uve-